EU:n F-kaasu- ja otsoniasetusten uusiminen

U45/2022 ja U46/2022

ylitarkastaja Nufar Finel
Suomen ympäristökeskus SYKE
Eduskunnan ympäristövaliokunta 17.6.2022

SYKE

Suomen ympäristökeskus SYKEn tehtävät F-kaasuihin ja otsonikerrosta heikentäviin aineisiin liittyen

- toimii EU:n F-kaasu- ja otsoniasetusten mukaisena **toimivaltaisena viranomaisena** ja valvoo osaltaan lainsäädännön noudattamista
- osallistuu F-kaasuja ja otsonikerroksen suojelua koskevaan **kansainvälisen ja EU-tason säätelyn** valmisteluun yhdessä ympäristöministeriön kanssa ja
- **laskee vuosittain Suomen F-kaasupäästöt** osana kansallista kasvihuonekaasupäästöinventaariota

SYKE

Otsonikerroksen ja ilmaston suojelua

- Otsonikerroksen suojelusta pidettävä kiinni -> otsoniasetus
- F-kaasut = superkasvihuonekaasuja, eivät tuhoa otsonikerrosta
  - Ympäristöön kertyvät hajoamistuotteet ilmakehässä uudempi huoli
- Kansainvälistä ympäristönsuojelua: Montrealin pöytäkirja otsonikerroksen suojelusta suojelee myös ilmastoa, EU-asetuksilla täytetään velvoitteet
- **Kylmäaineita sisältävien laitteiden määrä maailmassa kasvaa** jatkuvasti – käytetyllä kylmäaineella on väliä

SYKE

F-kaasujen korvaaminen – ilmastoystävälliset, kemikaaliturvalliset ja energiatehokkaat vaihtoehdot

- **F-kaasuille on monenlaisia korvaavia vaihtoehtoja, ja teknologia kehittyy jatkuvasti**
- F-kaasuista ollaan siirtymässä kohti
  - luonnollisia kylmäaineita (kuten CO_2, hiilivedyt ja ammoniakki) ja
  - kemikaaleja (nk. HFO-aineet), joilla on hyvin pieni ilmastoa lämmittävä vaikutus.
    - Hajoamistuotteet? Vuotojen ehkäisy tärkeää!
- **Asentajien koulutuksesta ja pätevyydestä on huolehdittava**

SYKE

Lämpöpumput ovat olennainen osa energiamurrosta

- **Lämpöpumppujen määrä kasvaa voimakkaasti** osana vihreää energiasiirtymää -> ei ole yhdentekevää, millä aineilla ne toimivat
- EU-komission vaikutustenarvioinnin mukaan HFC-yhdisteiden määrän vähennys (nk. *phasedown*) ei vaarantaisi lämpöpumppujen laajempaa käyttöönottoa
  - Uusissa laitteissa aiempaa enemmän mahdollisuuksia käyttää luonnollisia tai muita alhaisen GWP:n kylmäaineita

SYKE

Säätely ei vaikuta olemassa oleviin laitteisiin, mutta kylmäaineiden kierrätystä on tehostettava

- Ehdotetut kiellot eivät koske olemassa olevia laitteita, vaan **ainoastaan uusia**
  - lähestyvät rajoitukset kannattaa ennakoida investoinneissa
- **F-kaasujen talteenottoa ja kierrätystä** tehostettava, jotta varmistetaan riittävyys huoltoon
- **Vuotojen ehkäisy** entistäkin tärkeämpää
  - Päästöt, toimintavarmuus, energiankulutus

SYKE

F-kaasuasetusehdotus – tavoite tärkeä, lakiteksti vaatii tarkennuksia

- Ilmastonmuutoksen torjunnalla on kiire – kaikki mahdollisuudet on hyödynnettävä
- F-kaasuista kannattaa pyrkiä eroon aina kun mahdollista, ja estää vuotoja kaikissa laitteiden elinkaaren vaiheissa
- Asetusehdotuksessa on **tarkennettavaa ja neuvoteltavaa** – tavoite: kunnianhimoinen, mutta **toteutuskelpoinen**
  - esim. selkeys, määritelmät, käytännön toimeenpano, aikataulut?
- Käytännön toimeenpano tärkeää – yhteistyötä eri viranomaisten ja alan toimijoiden välillä tarvitaan

SYKE

Kiitos!

Nufar Finel
www.ymparisto.fi/fkaasut
ODS.F-kaasut@syke.fi